

МИНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Схвалено Вченою радою
Уманського НУС

(протокол №4 від «22» лютого 2016 р.)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Уманського НУС

_____ О.О. Непочатенко
«23» лютого 2016 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО АРХІВ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ (РЕПОЗИТАРІЙ)
УМАНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ САДІВНИЦТВА

Умань – 2016

1. Загальні положення

1.1. Даним положенням визначаються основні поняття, завдання, принципи наповнення і функціонування Архіву відкритого доступу (репозитарія) Уманського національного університету садівництва (далі – Репозитарій).

1.2. Репозитарій є інституціональним електронним архівом для тривалого зберігання, нагромадження і забезпечення надійного відкритого доступу до результатів наукових досліджень і пов’язаних з ними інтелектуальних продуктів науково-педагогічних працівників Уманського НУС.

1.3. Повна назва Репозитарія українською мовою: Архів відкритого доступу (репозитарій) Уманського національного університету садівництва. Скорочена назва українською мовою: Репозитарій Уманського НУС. Повна назва Репозитарія Уманського НУС англійською мовою: Uman National University of Horticulture Research Repository. Скорочена назва англійською мовою: UNUH Research Repository або UNUH RR.

1.4. Адреса Репозитарія Уманського НУС в інформаційно-телекомунікаційній мережі "Інтернет": <http://lib.udau.edu.ua/>, розміщена на порталі Уманського НУС.

1.5. У даному положенні використовуються наступні поняття:

1.5.1) правовласник – автор, інша фізична або юридична особа, що володіє виключним правом на матеріал, що надали або бажають надати його для розміщення в Репозитарії;

1.5.2) користувач – фізична особа – відвідувач веб-сайту Репозитарія, що використовує його ресурси в конкретних цілях;

1.5.3) документ (об’єкт зберігання) – науковий матеріал, що відповідає визначеному даним положенням переліку, розміщене або передбачуване до розміщення в електронній формі в Репозитарії;

1.5.4) ліцензійна угода приєднання – угода, відповідно до якої автор або інший правовласник (Ліцензіар) надає або зобов’язується надати Уманського НУС (Ліцензіатові) право використання об’єкта зберігання на умовах, установлених Ліцензіатом і прийнятих Ліцензіаром на умовах приєднання до запропонованої угоди в цілому;

1.5.5) депозитор – особа, що володіє правом розміщати матеріали в Репозитарії відповідно до повноважень: автор, інший правовласник, працівник Уманського НУС, призначений відповідальним адміністратором;

1.5.6) самоархівування – самостійне розміщення в Репозитарії матеріалу автором або іншим правовласником, що приєдналися до ліцензійної угоди приєднання;

1.5.7) архівування – розміщення матеріалу в Репозитарії депозитором;

1.5.8) відкритий доступ – вільний постійний доступ для всіх користувачів виключно до всіх документів (об'єктів зберігання), розміщеним у Репозитарії.

1.6. Терміни і поняття в області інтелектуальних прав на результати інтелектуальної діяльності, вживаються у значенні, визначеному цивільним законодавством України та/або міжнародними договорами України.

1.7. Завдання Репозитарія Уманського НУС:

1.7.1) виконання окремих завдань Концепції наукової та інноваційної діяльності в Уманському національному університеті садівництва на 2013-2020 роки;

1.7.2) створення сприятливих умов росту популярності, статусу і суспільного значення Уманського НУС шляхом представлення його наукової продукції в мережі Інтернет;

1.7.3) збільшення цитованості наукових публікацій працівників і студентів Уманського НУС шляхом забезпечення вільного доступу до публікацій через мережу Інтернет;

1.7.4) створення надійної та доступної системи централізованого тривалого зберігання і обліку електронних версій матеріалів працівників і студентів Уманського НУС;

1.7.5) підвищення якості наукових комунікацій і відкритості Університету вітчизняному та зарубіжному науковому співтовариству.

2. Принципи створення Репозитарія Уманського НУС

2.1. Репозитарій створюється за допомогою програмного забезпечення відкритого доступу DSpace, що використовує протокол OAI-PMH (Open Access Initiative Protocol for Metadata Harvesting).

2.2. Доступ до повних текстів може бути відкритим – з можливістю копіювати і цитувати матеріали Репозитарія при дотриманні особистих немайнових прав автора, або закритим – з можливістю запитувати копію повного тексту в автора із вказівкою мети використання публікації.

2.3. Об'єкти зберігання (наукові матеріали) розміщаються і зберігаються в Репозитарії за умови відсутності заборони на їхнє використання автором з боку інших правовласників (співавторів, видавництв, ліцензіатів тощо). У випадку наявності договорів та/або угод, що забороняють розміщення в Репозитарії повного тексту об'єкта зберігання, архівується тільки описова частина матеріалу (бібліографія, анотація). При цьому у відповідному полі розміщується повідомлення про правовласника об'єкта зберігання.

2.4. Принципи забезпечення правомірності відкритого доступу:

- 2.4.1) дотримання вимог чинного законодавства України у сфері інтелектуальної діяльності та міжнародних договорів України про охорону інтелектуальних прав на результати інтелектуальної діяльності та на засоби індивідуалізації;
- 2.4.2) не відчуженість і збереження за автором особистих немайнових прав незалежно від способу публікації;
- 2.4.3) реалізація автором виключних прав на наукові розробки (матеріали) шляхом добровільного ухвалення рішення про розміщення своєї публікації у відкритому доступі в Репозитарії;
- 2.4.4) підписання правовласником ліцензійного договору приєднання та інших угод про використання виключних прав на об'єкт зберігання;
- 2.4.5) вільний доступ користувачів Репозитарія до бібліографічної інформації (метаданих) і анотацій об'єктів зберігання.

3. Склад Репозитарія Уманського НУС

3.1. Репозитарій є універсальним за змістом зібранням наукових розробок з наданням можливості пошуку відповідно до галузі знань, терміну видання та інших класифікаційних ознак.

3.2. У Репозитарії можуть бути розміщені об'єкти зберігання у відповідності з наступним переліком:

- 3.2.1) наукові статті;
- 3.2.2) автореферати дисертаций;
- 3.2.3) дисертації;
- 3.2.4) книги або розділи монографій;
- 3.2.5) підручники і навчальні посібники;
- 3.2.6) тематичні збірники, матеріали наукових конференцій;
- 3.2.7) патенти;
- 3.2.8) наукові доповіді, наукові звіти;
- 3.2.9) зображення, аудіо- і відео-запису, інші матеріали наукового змісту.

4. Принципи наповнення та функціонування Репозитарія Уманського НУС

4.1. Репозитарій поповнюється об'єктами зберігання за допомогою:

4.1.1) самоархівування;

4.1.2) архівування – у випадку, якщо автор або правовласник надає Уманському НУС право архівування шляхом письмового доручення відповідно до вимог чинного законодавства України.

4.2. Автор або інший правовласник для здійснення самоархівування повинен зареєструватися та отримати відповідні права для роботи в Репозитарії в порядку, обумовленому Регламентом роботи в Репозитарії (додаток 1) і Ліцензійною угодою приєднання (додаток 2).

4.3. Консультивну та іншу допомогу авторам у питаннях самоархівування надають уповноважені співробітники Уманського НУС (відповідальні адміністратори).

4.4. Порядок наповнення та забезпечення функціонування Репозитарія визначаються в Регламенті роботи в Репозитарії (додаток 1).

5. Виключні права на об'єкти, що розміщені в Репозитарії Уманського НУС:

5.1. Усі об'єкти, доступні за допомогою функцій Репозитарія, у тому числі елементи дизайну, текст, графічні зображення, ілюстрації, відео, програми для ЕОМ, бази даних, музика, звуки та інші об'єкти зберігання, розміщені в Репозитарії, є об'єктами виключних прав Уманського НУС та інших правовласників у відповідності із чинним законодавством України та/або міжнародними договорами України.

5.2. Використання об'єктів зберігання Репозитарія допускається за умови збереження всіх знаків охорони авторського права, суміжних прав та інших повідомлень про авторство, збереження імені або псевдоніма автора, найменування правовласника в незмінному виді, збереженні відповідного об'єкта в незмінному виді.

5.3. Виключення становлять випадки, прямо передбачені чинним законодавством України та/або міжнародними договорами України.

**Регламент формування
Архіву відкритого доступу (репозитарія)
Уманського національного університету садівництва**

1. В Репозитарію розміщаються документи автором або правовласником за допомогою самоархівування або відповідальним адміністратором шляхом архівування у випадку, якщо автор або правовласник надають Уманському НУС право архівування.

2. Усі учасники процесу – автор, правовласник, відповідальний адміністратор, мають зареєструватися в Репозитарії у відповідності з інструкціями, розміщеними на сайті Репозитарія <http://lib.udau.edu.ua/>.

3. Права та обов'язки автора або іншого правовласника (Ліцензіара) визначені в Ліцензійній угоді приєднання (додаток 2).

4. Ліцензіар має право:

- додавати та/або виключати розміщені ним раніше документи;
- редагувати введені ним раніше метадані.

5. Відповідальні адміністратори із числа працівників Уманського НУС призначаються наказом Ректора.

6. Відповідальний адміністратор здійснює адміністрування відповідного розділу та/або колекції Репозитарія Уманського НУС.

7. До повноважень відповідального адміністратора належать, у тому числі:

- розміщення документів у відповідному розділі та/або колекції Репозитарія;
- редагування введених раніше метаданих;
- керування відповідним розділом та/або колекцією, у тому числі додавання та/або видалення підрозділів;
- розширення в рамках розділу, що адмініструється, списку колекцій, доступних для самоархівування автором;
- надання консультаційної допомоги авторам у питаннях самоархівування.

8. Докладний опис процесу розміщення документів у Репозитарії міститься в Інструкції з опису функціональних можливостей DSpace, яка розміщується на основній сторінці сайту Репозитарія Уманського НУС <http://lib.udau.edu.ua/>.

9. Публікації, що розміщаються в Репозитарії, забезпечуються заголовками, прізвищами авторів, анотаціями та ключовими словами на українській та англійській (російській) мовах.

10. Хронологічні обмеження по термінах зберігання наукових здобутків (матеріалів) у Репозитарії не встановлюються.

11. Повні тексти продукції видавництв (наукові статті, монографії, глави з монографій, підручники, збірники та інші) розміщаються в Репозитарії з урахуванням вимог чинного законодавства України та договорів і угод між видавництвами і автором (препринт, постпринт, заборона на розміщення повного тексту в будь-якому виді, дотримання періоду ембарго тощо).

12. Відповідно до видів електронних ресурсів Репозитарій не має обмеження. Це можуть бути будь-які цифрові текстові, картографічні, звукові дані, зображення (відео, презентації), інтерактивні мультимедійні та інші продукти.

13. Підтримуються всі формати файлів, у яких створені матеріали. Однак рекомендуються для використання певні формати для кожного з видів документів:

Матеріал	Назва формату	Розширення
Текст	Adobe Portable Document Format, Microsoft Word	pdf, doc, docx
Презентація	Microsoft Powerpoint	ppt, pptx
Таблиці	Microsoft Excel	xls, xlsx
Зображення	JPEG/Exif image file formats, Graphics Interchange Format	jpg, jpeg, gif, png, tif
Аудіо	Waveform Audio File Format, MPEG-1 або MPEG-2 Audio Layer III	wav, mp3
Відео	MPEG-1 або MPEG-2 audio and video compression	mpeg, mpg, mpe

14. За рішенням Ліцензіара у відкритому доступі може розміщатися тільки бібліографічна інформація про публікацію для того, щоб доступ до повних текстів публікацій здійснювався по індивідуальних запитах користувачів відповідно до умов, обумовлених Ліцензіаром. Дане рішення реалізується Ліцензіаром самостійно при самоархівуванні публікації, або доводить до відома відповідального адміністратора у випадках, коли публікація розміщається в Репозитарії з його допомогою.

15. Ліцензіар має право прийняти рішення про вилучення електронної публікації з відкритого доступу або заміні прихованої форми повного тексту на відкриту. Для цього Ліцензіар повинен повідомити про своє рішення відповідного адміністратора Репозитарія.

16. Технічний супровід, працездатність програмних засобів і збереження електронних публікацій забезпечується Інформаційно-обчислювальним центром Уманського НУС.

**Ліцензійна угода приєднання до Архіву відкритого доступу (Репозитарія)
Уманського національного університету садівництва**

1. Загальні положення

1.1. Уманський національний університет садівництва (далі – "Уманський НУС", "Університет") пропонує фізичні особи (далі – "Ліцензіар") використовувати функції Архіву відкритого доступу (Репозитарія) Уманського НУС (далі – "Репозитарій") на умовах, викладених у даній ліцензійній угоді приєднання (далі – "Угода"). Угода набуває чинності з моменту висловлення Ліцензіаром згоди з його умовами в порядку, передбаченому п. 1.4 даної Угоди.

1.2. Уманський НУС пропонує Ліцензіарові доступ до Репозитарія з метою розміщення (самоархівування) об'єктів зберігання. Усі послуги Уманського НУС, пов'язані з Репозитарієм, є предметом даної Угоди.

1.3. Використання функцій Репозитарія регулюється положенням про Репозитарій, даною Угодою, а також умовами ліцензійних і інших договорів приєднання в області інтелектуальних прав на об'єкти зберігання.

1.4. Починаючи використовувати яку-небудь функцію Репозитарія по розміщенню (самоархівуванню) об'єктів зберігання та/або пройшовши процедуру реєстрації, Ліцензіар вважається таким, що прийняв умови даної Угоди в повному обсязі, без застережень і виключень. У випадку незгоди Ліцензіара з положеннями даної Угоди, він не вправі (не має права) користуватися Репозитарієм. У випадку якщо Університетом були внесені зміни в дану Угода в порядку, передбаченому п. 4.1 даної Угоди, з якими Ліцензіар не згодний, він зобов'язано припинити користування Репозитарієм.

2. Реєстрація Ліцензіара. Обліковий запис Ліцензіара

2.1. Для того щоб користуватися функціями Репозитарія по розміщенню (самоархівуванню) об'єктів зберігання, Ліцензіарові необхідно пройти процедуру реєстрації зі створенням унікального облікового запису.

2.2. Для реєстрації Ліцензіар зобов'язується надати достовірну і повну інформацію про себе з питань, запропонованих у формі реєстрації, і підтримувати цю інформацію в актуальному стані.

2.3. Персональна інформація Ліцензіара, що міститься в його обліковому записі, зберігається і обробляється Уманським НУС відповідно до вимог чинного законодавства по роботі з персональними даними.

2.4. При реєстрації Ліцензіар самостійно вибирає собі унікальне

символьне ім'я облікового запису і пароль для доступу до неї. Уманський НУС має право встановлювати вимоги до унікального символального імені облікового запису і паролю (наприклад, припустимі та неприпустимі символи, особливості імені облікового запису співробітників та студентів Уманського НУС).

2.5. Ліцензіар самостійно забезпечує конфіденційність свого пароля. Ліцензіар самостійно відповідає за всі дії і їх наслідку в рамках або з використанням функцій Репозитарія під його обліковим записом, включаючи випадки передачі Ліцензіаром даних для доступу до облікового запису третім особам, у тому числі відповідно до договорів та угод.

2.6. Усі дії при використанні функцій Репозитарія під обліковим записом Ліцензіара вважаються зробленими самим Ліцензіаром, за винятком випадків, коли Ліцензіар, у порядку, передбаченому п. 2.7 даної Угоди, повідомив Уманський НУС про несанкціонований доступ до його облікового запису та/або про порушення конфіденційності пароля його обліковому запису.

2.7. Ліцензіар зобов'язаний негайно повідомити Уманський НУС про будь-який несанкціонований, тобто не дозволений Ліцензіаром, доступ до функцій Репозитарія з використанням облікового запису Користувача та/або про порушення конфіденційності пароля його облікового запису.

2.8. Ліцензіар не має право відтворювати, копіювати, продавати і використовувати для яких-небудь комерційних цілей які-небудь матеріали Репозитарія, у тому числі відомості про об'єкти зберігання, доступні Ліцензіарові, за винятком випадків, коли Ліцензіар отримав такий дозвіл від Уманського НУС, або коли це прямо передбачене умовами ліцензійних і інших договорів в області інтелектуальних прав на об'єкти зберігання.

2.9. Ліцензіар має право в будь-який момент вилучити свій обліковий запис у Репозитарії, скориставшись відповідними програмними засобами. При цьому видалення облікового запису може спричинити неможливість використання деяких функцій Репозитарія.

3. Умови використання функцій Репозитарія Уманського НУС

3.1. Ліцензіар самостійно несе відповідальність перед третіми особами за свої дії, пов'язані з використанням функцій Репозитарія, у тому числі, якщо такі дії приведуть до порушення прав та законних інтересів третіх осіб, а також за дотримання законодавства при використанні функцій Репозитарія.

3.2. Ліцензіар має право:

- додавати документи в рамках своєї персональної сторінки за допомогою самоархівування;

- підтримувати свою персональну сторінку;
- редагувати свій профіль;
- користуватися іншими правами відповідно до даної Угоди.

3.3. При використанні функцій Репозитарія Ліцензіар не має права:

- завантажувати, розміщувати та/або поширювати документи та матеріали, які є незаконними, шкідливими, наклепницькими, пропагують насильство і жорстокість, ненависть або дискримінацію людей по расовому, етнічному, половому, релігійному, соціальному ознакам, містять образи на адресу яких-небудь фізичних або юридичних осіб, містять елементи або є пропагандою порнографії, дитячої еротики, являють собою рекламу товарів і послуг, роз'ясняють порядок виготовлення, застосування або іншого використання наркотичних і психотропних речовин або їх аналогів, вибухових речовин або іншої зброї;
- завантажувати, розміщувати та/або поширювати наукові здобутки при відсутності прав на такі дії відповідно до чинного законодавства України та/або міжнародними договорами України;
- робити дії, спрямовані на порушення обмежень і заборон, що накладаються даною Угодою.

4. Заключні положення

4.1. Угода може бути змінена Уманським НУС без якого-небудь спеціального повідомлення, нова редакція Угоди набуває чинності з моменту її розміщення в мережі Інтернет за адресою <http://lib.udau.edu.ua/>, якщо інше не передбачене новою (діючою) редакцією Угоди.

4.2. Питання, не врегульовані даною Угодою, є дозволеними відповідно до чинного законодавства України.

4.3. Усі можливі суперечки, що випливають із відносин, регульованих даною Угодою, вирішуються в порядку, установленому чинним законодавством України.

4.4. Через безоплатність послуг, що надаються у рамках даної Угоди, норми про захист прав споживачів, передбачені чинним законодавством України, не можуть бути застосовані до відносин між Ліцензіаром і Уманським НУС.

4.5. Ніякі положення даної Угоди не можуть розглядатися в якості встановлення між Ліцензіаром і Уманським НУС агентських відносин, відносин по спільній діяльності або інших відносин, прямо не передбачених Угодою.

4.6. Неприйняття Уманським НУС дій у випадку порушення Ліцензіаром

або іншими користувачами положень даної Угоди не позбавляє Уманського НУС права почати відповідні дії в захист своїх інтересів пізніше, а також не означає відмови Уманського НУС від своїх прав у випадку здійснення надалі подібних або схожих порушень.

4.7. Даня Угода складена на українській та англійській (російській) мовах. Версії Угоди на українській та англійській (російській) мовах автентичні.

4.8. У випадку виявлення різночitanь між україномовною версією Угоди та версією Угоди англійською (російською) мовою, застосовуються положення україномовної версії даної Угоди.

Начальник ІОЦ

Я.Л.Миколайчук

УЗГОДЖЕНО:

Начальник юридичного відділу

С.С. Каленська